

СВОБОДА СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК 11 Ч. 132. Джерзі Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 9-го липня 1943. No. 132. Jersey City, N. J., Friday, July 9, 1943. VOL. 11
ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПОВНО ХУДОБИ НА ФАРМАХ, БРАК М'ЯСА В ЦІЛОМУ КРАЮ

ШКАГО. — Воєнна Рада для справ М'яса радила сьогодні над способами зарадження недостачі м'яса в продаж. Йде про це, щоб справити худобу з великих латифундій до різних і розіслати м'ясо по всіх більших осередках. Ця справа є складна тим, що не легко придумати, яку ціну платити в окремих випадках. Комісія їде на припорушення з Вашингтону, бо там є фінансовий центр, звідки їдуть гроші на відшкодування за низку ціну.

ПЛАН ЗАСНУВАННЯ ДИПЛОМАТИЧНОЇ АКАДЕМІЇ.

ВАШИНГТОН. — Конгресмен Кортис приготував внесок, щоб заложити академію для дипломатів на лад офіційської академії у Вест Пойнт, Н. Я., або морської академії в Анаполіс, Мд. Завдання дипломатичної академії було б утримувати мир, поширювати порозуміння й добру волю в цілому світі.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ ПОМАГАЄ 30 КРАЯМ У БІДІ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт переслав конгресови звіт з праці Американського Червоного Хреста від 1. липня 1940 р. до кінця квітня 1943 р. Звіт виказує, що поміч Американського Червоного Хреста пішла до 30 чужих країв, а з неї скористали 32,500,000 осіб. Припасів роздано на суму \$74,860,000. На їх закупку видав американський уряд від себе понад \$54,000,000.

ПРИЧИНОЮ РОЗРУХІВ В ДІТРОЙТІ ПЕРЕНАСЕ- СЕЛЕННЯ, ЗАВЛЯЄ КОМІСІЯ.

ВАШИНГТОН. — Комісія Справедливого Поділу Робіт під проводом католицького священника о. Франца Гааса, розслідує в Детройті причини недавніх расових розривів і подала до відома преси свої спостереження. о. Гаас каже, що дійсними причинами є перенаселення, недостача мешкань, перевозових засобів, а також і недостача місць для розривки й спочинку від праці. Нема ніяких принак, начеб агенти держав Осі поширили невдоволення й викликали розриви.

ПОМЕР НАЧАЛЬНИК КАНЦЕЛЯРІЇ В БІЛОМУ ДОМІ.

ВАШИНГТОН. — Несподівано помер начальник канцелярії в Білому Домі, Рудольф Форстер в 70 році життя. Був це незвичайно спосібний урядовець, служив вірно 8 президентам, починаючи від Теодора Рузвелта і вмів кожного зробити своїм приятелем. З нагоди його смерті теперішній президент Рузвелт видав комунікат, в якому високо підносить незвичайні прикмети характеру покійника.

СЕНАТ ЛОМИТЬ НАЙВИЩУ ЦІНУ КУКУРУДЗИ.

ВАШИНГТОН. — Сенат ухвалив законопроект, щоб не виплачувати субсидій при цюфанню харчових цін, але безпосередньо потім зловмисники знову зняли цю кукурудзу, наложеною Бюром Адміністрації Цін. Від себе сенат ухвалив ціну 1 доларя і 40 центів, значить на 33 центи вищу, як установило Бюро Адміністрації Цін. Однак ця справа ще має бути вирішена палатою репрезентантів.

ЗА ПРИНЯТТЯ ЛУИСА ДО АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

НЮ ЙОРК. — Данило Товбін, керівник Комітету Трьох, настановленого Американською Федерацією Праці для вирішення, чи прийняти Джана Л. Луиса з його Юнією Злучених Майнерів у члени федерації, чи ні, заявив, що є за те, щоб вволити бажання Луиса. Таку думку надіється Товбін переперти на засіданні повного комітету в Шикагу. Товбін представляє юнію візників.

АРЕШТУВАЛИ РЕКЕТІРІВ В ПРАЛЬЯНОМУ ПРОМИСЛІ.

НЮ ЙОРК. — Прокуратура арештувала 14 урядовців юнії Амалгамейтед Клотинг Воркерс оф Америка підозрілих у рекеті. Їм закидають, що під фірмою юнії вони вимушували від власників пралень великі окупы, а це по 100,000 доларів річно. Арештованих випущено на волю за зложенням кавці від \$7,500 до \$1,000.

НАДІЮТЬСЯ СКОРОГО ПОКІНЧЕННЯ ЗАСТОЮ В ВОЄННИЙ ПРОДУКЦІЇ.

ВАШИНГТОН. — Чарльз Вилсон, віцепрезидент Ради Воєнної Продукції заявив на пресовій конференції, що Злучені Держави й Канада будуть мотити продукувати більше ніж 10,000 літаків місячно. Також виріб амуніції не виглядає зле, на його думку, хоч в травню вона не дописала на один процент. Вилсон оголосив цю заяву з нагоди критичних завваг керівника Доналда Нелсона. Нелсон пояснив, що він подав продукцію в вартості доларів, а не в самих матеріалах, і через те вийшла неясність.

Ген. Жіро в Білому Домі

ВАШИНГТОН. — В середу пополудни прибув літаком з Альжиру, як гість уряду Злучених Держав, начальний командант французьких сил в Північній і Західній Африці ген. Анрі Оноре Жіро. Коли вислав з літака на майдані Боллінг Філд, його привтали високої достойности з різних департаментів, а гармати віддали на його честь 17 стрілів. Летунська банда відіграла французький та американський гомн. Генерал прийняв почесне поздоровлення трох летунських компаній і безпосередньо потім поїхав на односторонній розмову з президентом Рузвелтом у Білому Домі. Вечером відбувся почесний бенкет в його честь у шефа генерально-штабу армії, ген. Джорджа Маршала.

НАСЕЛЕННЯ АМЕРИКИ ЗАБЕЗПЕЧИЛО СВОЄ ЖИТТЯ НА 133 БІЛІОНИ ДОЛ.

НЮ ЙОРК. — Життєве забезпечення, що його мають американські родини, осягнуло небувалу досі суму 133 біліонів дол. Ці обчислення зробив Інститут Життєвого Забезпечення, замикаючи рахунки з днем 30 червня біжучого року. З початком року нові забезпечення не було легко дістати, але тепер положення поліпшилося. Вартість маєтку забезпечених підприємств нараховують на 36 біліонів доларів.

ВИГЛЯДИ НА ПРОДУКЦІЮ ХАРЧІВ ПОЛІПШИЛИСЯ З ПОГОДОЮ

ВАШИНГТОН. — Вигляди на збільшену продукцію харчів сїдно після цього, як погода поправилася. Таку думку проголошують федеральні чинники. Весна цього року була холодна, описала наступила спека, а тепер погода різноманітна, якраз така, що поспобляє продукції харчів на полях. Таксамо випас худоби поправився, бо прибуло паси.

ПОМИЛУВАНИЙ ЗРАДНИК МАЄ ЩЕ МОЖЛИВІСТЬ СКОРОЧЕННЯ КАРИ

ДІТРОЙТ, Міш. — Макс Стефан, засуджений за переховування німецького вояка-втікача на кару смерті і помилуваний президентом Рузвелтом, мало що не дістав правдо скорочення кару. Федеральний прокуратор домагався від суду відобрання американського громадянства засудженому. На це відповів суддя, що видав присуд, що це поставило Стефана в категорію ворожих чужинців і його не судилиб як зрадника. В такому випадку Стефан сиді би у в'язниці лише начас війни, а після міг би вийти на волю. Тепер він має сидіти до кінця життя.

Америка Відзначає Чянг Кай-Шека

ЧУНКІНГ. — Генерал Стімвелл, командант американських військ у Індії, Китаю й Бурмі, доручив Чянг Кай-Шекови, начальникови китайських військ, американський ордер „леґї заслуги в ступні начальника“. Такі самі медалі нічого ступня одержали китайський міністер війни, начальник заграничного бюро при національній військовій раді Китаю і начальник постачання.

Леґія заслуги була створена вперше Джорджем Вашингтоном у 1787. році й створена наново 5. листопада 1942. року. Дається їй як признание за „надзвичайно вірне сповнення есенціональної служби“ на відповідальнім становищі, а признається їй „визначним офіцерам і воякам збройних сил Злучених Держав або заприяненої держави“.

У шість річницю китайсько-японської війни президент Рузвелт і інші провідники альянтських держав трагулювали Китаєви його геройського спротиву японській інвазії й пхчеркували віру в остаточну перемогу над ворогом. Президент Рузвелт у своїй телеграмі генералови Кай-Шекови підчеркнув „відвагу й самопожертвоування китайського народу“ для справи свободи, братерства американського й китайського народу для спільної справи та запевняв китайців, що Америка не забуде про нікого по дорозі до Токіо. В особнім заклик до китайського народу президент Рузвелт запевняв, що американці виконують свої зобовязання й обцянки та пригадає на свої попередні запевнення про офензиву на Тихому океані.

Антоні Іден, британський секретар заграничних справ, виступив з промовою у Лондоні на зборах в честь шесті річниці японської війни в Китаю й заявив, що постійний мир на Тихому океані може бути завелений тільки через систему колективного забезпечення, гарантованого Америкою, Китаєм, Росією й Британією.

В АНГЛІЇ ПОВСТАЄ НОВА РЕВОЛЮЦІЙНА ПАРТІЯ

ЛОНДОН. — Найновіша британська політична партія видала революційний маніфест, у котрому закликає британців покинути минуле й почати будувати новий суспільний порядок. Партія називається „Комон Велл Парті“ і притягає до себе людей з партій ліберальної, консервативної й робітничої, між котрими нова партія завела мир; вона представляє деякий протест проти політики уряду. Партія домагається від уряду росписання нових виборів до британського парламенту, бо мовляв парламент був вибраний ще в 1935. році, а вибори пониже 30 літ життя, забрані до війни, не мали голосу в його виборі. На чолі нової партії стоїть сер Річард Р. Д. Акланд. Партія домагається теж відобрання палаті лордів права вета, признаючи його недемократичним.

МЕКСИКАНЦІ ДАЮТЬ КРОВ ДЛЯ „БАНКУ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА“. — Мешканці Лос Анжелеса мексиканського роду дожидають своєї черги, аби дати свою кров для „банку Червоного Хреста“.

АМЕРИКАНЦІ НАСТУПАЮТЬ НА МУНДУ Й БОМБАРДУЮТЬ КІСКУ

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА НА ПІВДЕННО-ЗАХІДНЬОМУ ПАЦИФІКУ. — Американські війська висіли в двох місцях на острові Нью Джорджія для захоплення важної бази Мунди. Замітно, що при тому не стрінулися з опозицією збоку японців.

Досі Мунду острілювано далекосяглими гарматами з недавно добутого острова Рендови. Добути нових позицій американцями робить удержання Мунди для японців неможливим.

Спроба японців вмішатися в операції на цьому воєнному театрі при допомозі своєї флоты в понеділок уночі скінчилася для японців певним затопленням шести, а може й десяти, кораблів. Супроти цих утрат ворога американські втрати кружляка й ніщителя більше ніж оплатилися.

Американська флотя подала, що в понеділкових боях загинув кружляк „Гелена“. Він мав 9,700 тон містоти; його будову викінчено в ньюйорських варстатах в 1939. році. Він мав звичайно 888 людей залогі. Комунікат не подає нічого про долю залогі.

ВРОГО НА АЛЕВТСЬКИХ ОСТРОВАХ У ДЕФЕНЗИВІ

ВАШИНГТОН. — Відділ американської воєнної флоты атакував у вівторок вечером японські позиції на острові Кіска, що належить до Алевтського архипелягу. Це був перший рейд американців з моря на японські позиції, котрі бомбардувано нераз з повітря від 8. серпня минулого року. Японські позиції не відповідали на вогонь американських кораблів, хоча вони мають 10,000 до 12,000 вояків.

Комунікат флоты каже, що бомбардування Кіски не є частиною безпосередньої офензиви на Алевські острови. Бомбардування вказує на вагу заняття острова Ату американськими військами.

НІМЦІ ЗАБРАЛИ РОСІЯНАМ ЩЕ КІЛЬКА СІЛ

ЛОНДОН. — Російський комунікат каже, що завзяті атаки німецьких повзів і піхоти на 200 миль довгому фронті добули для німців ще додаткових кілька сіл коло Білгороду. Однак німцям не вдалося докнати більшого прориву російських ліній, а дрібні добутки прийшлося переплатити кольосальними втратами в людях і матеріалах.

У цих боях різні місцевості переходили часто з рук до рук. Держави Осі, за російським обчисленням, кинули в бої коло 450,000 вояків. Добуття кількох сіл коштувало німців за кілька днів 30,000 вбитих, 649 літаків і 1,539 повзів.

Москва подає, що офензивою проти Росії кермує маршал Гунтер фон Кюге, котрого німці величают як „апостола переможенної оборони“. Німецька команда вперше признала в своїм комунікаті, що теперішні операції в Росії складаються на офензиву.

БОМБАРДУЮТЬ СИЦИЛІЮ ДНЕМ І НІЧЧЮ.

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Альянтські літаки приспішують і побільшують бомбардування ворожих баз на Сицилії. Американські й британські літаки бомбардують їх тепер вдень і вночі.

У вівторок альянтські літаки знову біли по летунських майданах у Джербіні, Мільо й Біскарі. Безупинне бомбардування не дає ворогові часу очунатися з нападів. Замітно, що на денний напад альянтських бомбовиків на Біскарі ворог зовсім не відповідав.

СПОДІВАЮТЬСЯ СКОРОГО КАМПАНІЇ НА ДОДЕКАНЕС.

АНКАРА. — За вістками, одержаними турецьким міністерством флоты, німецькі й італійські сили на Середземному морю сподіваються, що незадовго почнеться альянтська кампанія на Єгейському морю, звернена передовсім на відобрання від Італії островів Додеканес. Кажуть берліські слухи, що Альянти спробують захопити Додеканес передтим, як будуть пробувати захопити Крету.

Німецьке радіо говорило, що генерал Айзенговер сконцентрував при березі Африки для кампанії на Середземному морю кораблів на мільон тон містоти. До цієї вістки воно додало, що мовляв Альянти не можуть докнати інвазії Франції й Італії, бо там держави Осі мають засильну оборону.

ШВАЙЦАРІЯ РОЗВ'ЯЗУЄ НАЦИСТИЧНІ ГРУПИ.

БЕРН. — Швайцарська Федеральна Рада розв'язала дві політичні партії, що являються проявом національного соціалістичного руху в Швайцарії. Розв'язано їх за те, що вони подавали швайцарському урядови фальшиві звіти та подавали військовий інформації чужій державі, а крім цього навмисно нарушували швайцарську неутральність. Рішення про розв'язання існуючих організацій закінчується загрозою, що в майбутньому всі подібні організації будуть заборонені.

Остап Вишня.

ХТО ВИНЕН?

Розкажу я, братця, вам через хороши. Сидять, насіння дус-вищо не так швидко й не так повно шириться та квітне те-атральна справа на Україні на-шої Радянській...

Диво було, може, давно, а може й недавно. Засували ми аматорський гурток. Артисти всі такі, що "дай тільки показати". Було Терешко приїде до школи, де ото, й збиралиси, стане серед хати й каже: "Я їм заграю, так їй же Богу, як Садовський! От бачите!"

— Марусе! Що ти нароби-ла?! І вмиру. І засипаючи, кулаком під рідном нахвалаяся: — Підождіть, — мовляв, — я вам заграю!

Другого дня були в школі ми всі дуже зарані, що вчи-телька пообідати не встигла. Ходимо, один за одного по-глядаємо й ніхто нікому нічо-го не говоримо.

— Все одно я Грицька гра-тиму, — кожний сам собі ду-має. Все одно я Марусі гратиму, кожна собі думає.

— А от ти, Одарко Пере-пелівно, — вчителька до Одар-ки. — Дарину гратимеш. Ро-ля невеличка — ти з нею спра-вишся, як сліди.

— Не гратиму я, мабуть! Мені ніколи. Мати казали, що б коноплі до посту, щоб до-прести.

Встала Одарка й виїшла. А за нею всі дівчата з хати шаміль-шаміль-шаміль... Залишилися самі хлопці.

заграєш! Із ножем він ото на Грицька накидається. — А я думаю, що яб Гр... — Ні, Грицька ти не втнеш. То дуже трудна роль. Там тра-гізм з драматизмом багато. Тобі більше Потпап підходить.

— Ні, — кажу, — мабуть я не гратиму. На тім тижні, ба-тько казали, під хуру треба і-хати. Пішеницю до міста пове-зем! Грайте самі...

— Потпап я їм гратиму?! Хай самі грають! І всі хлопці пішли. І правильно зробили.

— Не краще, положим, як я, а всеж так. І не виїшла в нас вистава.

Хто тут винен? Думаєть, вчителька? Ні! Песа винна. Автор винен. Коли ти вже пишеш песу, пиши так, щоб усі головні ро-лі були! Хіба тобі не все одно, як пишеш? Так чомуж ти од-ному велику роль пишеш, го-ловну, а другому другорядну, маленьку...

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПОНСТАВН, О. — Тов. ім. Оли-та Басараб, від. 348, повідомляє сво-їх членів, що піврічні збори від-будуться в неділю, 11. липня, в галі деркній при Вест Рейв Есе, в го-дині 2. пополуудні. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важні справи до вирішення. Дону-ючі мають виринати свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспен-довані. — Посирина Стахура, рек. секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 6. липня 1943 померла АННА ЯЦЕНТА

Дня 28. червня 1943 року вмер у Нью Йорку ТЕОДОР ТИМКІВ, член Укр. Зап. Тов. Дністер, від. 381 У. Н. Союзу.

Дня 1. липня 1943 року померла в Нью Йорку КАТЕРИНА ПАЛЕГА, членка Укр. Зап. Тов. Дністер, від. 381 У. Н. Союзу.

БОЛІНІГ

Dr. L. A. WENLA

Д-р ВОЛОД. ГАЩИШ

ПОЧИНАЮЧИ НИЗЬКО

ДИСТАНУТЬ ЗАНЯТТЯ

ПОТРІБНО ЧОЛОВІКА

ПОТРІБНО ЧОЛОВІКА ЗА СТО-РОЖА

ПРОДАЮ

Даром пробка

Спеціальна Оферта

ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ УКРАЇН-СЬКОГО НАРОДНОГО СОЮ-ЗУ, ЦЕ, В ПЕРШІЙ МІРІ, ПРІ-ЄДНУВАТИ ДО НЬОГО ЯК-НАИБІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ

STEPHEN J. JEWUSIAC & SON FUNERAL DIRECTORS

GIRL WANTED

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

KANAI KAIN FUNERAL HOME

МИРОН ПИТВИН І СИН

ІВАН БУНЬКО

PERSHYI UKRAINSKYI POGREBNIK

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

ПЕТРО ЯРЕМА

ДОПОМОГА ПРИ БУДОВІ ЛЕТУНСЬКОГО МАЙДАНУ. Китайський хлопець, занятий при будові летунського майдану для американців "десь у Китаю", задержується перед американським літаком, для якого цей майдан має служити.

В очайдушнім зусиллю вир-ватися з ніг Тарзана, чорний борикався далі.

Як він пробував вирватися, він упав і його карк зломався.

Тепер якась собака, почув-ши боротьбу, почала гавкати.

Тарзан тепер був у ще гір-шому положенню, ніж він був передтим.

ТАРЗАН, ч. 798. Алярм.